

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

науково - дослідницької практики
і методичні вказівки до написання звіту та ведення щоденника
для здобувачів вищої освіти 2 магістерського рівня
біолого-технологічного факультету зі спеціальності 204-Технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва
(ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»,
«Кінологія», «Розведення вольєрних тварин»)

СУМИ - 2023

УДК 636/075.5/

Програма науково - дослідницької практики і методичні вказівки до написання звіту та ведення щоденника для здобувачів вищої освіти 2 магістерського рівня біолого-технологічного факультету зі спеціальності 204 “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” (ОП

«Технологія виробництва і переробку продукції тваринництва», «Кінологія»,
«Розведення вольєрних тварин»)

Укладачі:

д.с.-г.н., декан біолого-технологічного факультету Вікторія ВЕЧОРКА

к.с. - .г.н., д.,завідувач кафедри технології кормів і годівлі тварин

Віктор ОПАРА

д.с.-г.н., професор, завідувач кафедрою генетики, селекції та біотехнології
тварин

Ольга БОРДУНОВА

д.с.-г.н., завідувач кафедрою технології виробництва і переробки продукції
тваринництва та кінології

Юлія ПАВЛЕНКО

к.с.-г.н., доцент, заступник декана з практичної роботи Ірина ЛЕВЧЕНКО

Розглянуто і схвалено вченою радою
біолого – технологічного факультету
протокол № _____ від _____

Рецензенти: доктор с.-г. наук ст. наук. співробітник Інституту
сізьського господарства Північного Сходу НААНУ Юрій СКЛЯРЕНКО

©Сумський національний аграрний університет, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

науково - дослідницької практики
і методичні вказівки до написання звіту та ведення щоденника
для здобувачів вищої освіти 2 магістерського рівня
біолого-технологічного факультету зі спеціальності 204-Технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва
(ОП «Технологія виробництва і переробку продукції тваринництва»,
«Кінологія», «Розведення вольєрних тварин»)

СУМИ - 2023

Зміст

1. Програма і організація практики.....	
1.1. Мета практики.....	
1.2. Організаційні заходи.....	
1.3. Обов'язки та права здобувачів освіти.....	
1. 4. Навчально - виробничі практики та стажування за кордоном.....	
2. Зміст практики.....	
3. Діяльність керівників практики.....	
4. Загальні методичні рекомендації до написання звіту про дослідницьку практику.....	
5. Літературні джерела.....	
Додаток.....	

1. Програма і організація практики

Виробнича дослідницька практика 1 курсу ОС «Магістр» біолого-технологічного факультету є обов'язковою і невід'ємною складовою частиною навчально-виховного процесу в Сумському національному аграрному університеті. Вона передбачена освітньою програмою та навчальним планом підготовки здобувачів ОС «Магістр», що забезпечує формування фахових умінь на рівні освітньо-кваліфікаційного рівня .

1.1. Мета практики. Виробнича дослідницька практика сприяє набуттю студентами досвіду застосовувати на виробництві фахові уміння з технологічних і організаційно-економічних дисциплін. Практика передбачає володіння здобувачами освіти 1 магістерського курсу послідовним і логічним застосуванням і виконанням організаційних і контрольних виробничих функцій, що забезпечують реалізацію відповідної технології виробництва та переробки продукції тваринництва.

Практика включає опанування технологій виробництва та переробки молока, яловичини, свинини, баранини, вовни, овчин, смушок, хутра, м'яса птахів, звірів, яєць, товарної риби, меду, воску та іншої продукції тваринництва.

Для здобувачів освіти за ОП «Кінологія» практика включає вміння та впровадження організаційних та координаційних заходів з підготовки собак до використання у різних напрямках службового, мисливського та спортивного собаківництва, мати навички в плануванні, організації та управлінні діяльністю кінологічних підрозділів державних та приватних структур з урахуванням особливостей використання робочих якостей собак.

1.2. Організаційні заходи. Практика проводиться згідно з навчальним графіком та робочою навчальною програмою. Навчальний графік затверджується ректором, а комплексна робоча програма розробляється випускними технологічними кафедрами та затверджується деканом.

Місце проведення практики визначається випускними кафедрами згідно з заключеними договорами з сільськогосподарськими підприємствами та кінологічними структурами і затверджується наказом ректора. Керівники практики призначаються кафедрами, які за своїм фахом можуть забезпечити повне формування визначених умінь та виконання досліджень згідно з темами випускних робіт. Теми випускних робіт затверджуються наказом ректора.

Керівники практики складають індивідуальний план проходження практичної підготовки та проведення досліджень на виробництві або аналізу технології виробництва.

1.3. Обов'язки та права здобувачів освіти

Під час виробничої практики здобувачі освіти виконують програму практики згідно з індивідуальним планом, вивчають виробництво, аналізують технології виробництва продуктів тваринництва та їх переробки, проводять дослідження за темами випускних робіт. Практиканти дотримуються чинних на підприємствах правил внутрішнього розпорядку. За результатами практики студенти пишуть щоденники, оформляють звіти та інші супровідні документи (відрядження, відгук керівника практики на місці, акти проведених досліджень або впроваджень).

Здобувачі освіти, які не виконали програму практики, не допускаються до екзаменаційної сесії і відраховуються з університету.

Здобувачі освіти мають право на отримання повного методичного забезпечення для виконання програми практики, проведення аналізу технології виробництва або наукових досліджень на задану тему.

Студент має право працювати дублером спеціаліста на виробництві або займати відповідну посаду з оплатою праці.

1. 4. Навчально - виробничі практики та стажування за кордоном

Участь студентів у навчально-виробничих практиках і виробничому стажуванні за кордоном сприяє інтеграції національної аграрної освіти до передових університетів (установ) розвинутих країн світу на основі оволодіння студентами сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професійної діяльності; формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосувати в практичній діяльності. Участь студентів у програмах практичного навчання за кордоном є невід'ємною частиною навчального процесу.

Практичне навчання студентів проводиться за програмами на підприємствах та установах зарубіжних країн, з якими встановлено партнерські стосунки у формі угод, контрактів, протоколів про наміри тощо.

Умови проходження практичного навчання студентів за кордоном, по тій чи іншій програмі, регулюються і визначаються вищим закладом освіти та самими програмами.

Практичне навчання за кордоном повинно відповідати фаховому спрямуванню підготовки здобувача освіти.

До участі у практичному навчанні за кордоном допускаються студенти, які успішно навчаються, приймають активну участь у громадському житті закладу освіти, володіють іноземною мовою, що засвідчується відповідним сертифікатом (свідоцтвом), мають посвідчення водія або тракториста-машиніста і навчаються або закінчили не менше 3-х курсів. До стажування за кордоном залучаються також слухачі магістратури.

Студентам, які приймають участь у програмах практичного навчання за кордоном дозволяється навчатись за індивідуальними навчальними планами. У випадках невиконання вимог індивідуального навчального плану студенти відраховуються із вищого закладу освіти.

Практика за кордоном передбачає період перебування студентів на підприємствах агропромислового спрямування високорозвинених країн, який не перевищує 6 місяців в межах одного навчального року. Практиканти приймають безпосередню участь у технологічних процесах виробництва.

Виробниче стажування за кордоном передбачає період перебування студентів, магістрів на одному, або декількох підприємствах агропромислового сектору однієї із країн з розвинутою ринковою інфраструктурою, який поєднується з елементами навчання (попередня теоретична підготовка, участь у семінарах, обмін досвідом). Терміни стажування встановлюються умовами програми, але не можуть перевищувати 18 місяців.

По закінченню терміну практики (стажування) за кордоном практиканти (стажисти) в обов'язковому порядку повертаються до вищого закладу освіти і у 10-ти денний термін у письмовій формі складають звіт та його захищають. Захист звітів проводиться на факультетській комісії у визначений наказом період. За результатами захисту звіту в заліковій книжці виставляється оцінка за проходження виробничої практики або стажування. Для тих, хто захистив звіт з оцінкою "відмінно" видається сертифікат щодо проходження практики (стажування) за кордоном.

2. Зміст практики

Під час виробничої дослідницької практики здобувачі освіти удосконалюють та аналізують технологію виробництва продукції тваринництва всіх галузей, що є у господарстві різної форми власності та бере безпосередню участь у виробничій діяльності як дублер спеціаліста або на правах займаної посади з оплатою праці.

Згідно з індивідуальним планом проводить дослідження за темою випускної роботи та опановує такі фахові уміння:

Інноваційні технології виробництва та переробки продукції скотарства

- оцінювати екстер'єрно-конституційні особливості великої рогатої худоби різних порід і статеві-вікових груп;
- оцінювати відтворну здатність та планувати осіменіння, запуск, отелення маточного поголів'я;
- удосконалювати структуру стада та складати щомісячний та річний рух поголів'я;
- розраховувати потребу в кормах та складати раціони;
- оцінювати та організовувати доїння корів з використанням технічного обладнання;
- вести облік кількості та якості молока;
- оцінювати стан вгодованості худоби, динаміку живої маси, енергію росту та показники абсолютного та відносного приросту;
- організовувати та проводити забій тварин, оцінювати після забійну м'ясну продуктивність;
- реалізовувати худобу згідно з вимогами держстандарту;
- оцінювати технологічні та функціональні властивості вимені корів;
- оцінювати плідників різних порід за якістю нащадків;
- визначати племінну цінність і реалізаційну вартість племінного молодняка та формувати шляхи удосконалення;
- вміти працювати на сучасних програмах щодо оформлення господарсько-виробничих та зоотехнічних документів;
- розраховувати потужність і потребу в технологічному обладнанні, холоді та парі для прифермської технології

- проводити розрахунок технологічних процесів виготовлення цільномолочних продуктів та оцінки якості готової продукції;
- проводити розрахунок технологічного процесу виготовлення вершкового масла різними способами та його якісну оцінку;
- проводити розрахунок виходу основної та побічної продукції при переробці молока на виготовлення твердих сирів та встановлювати його сортність за комплексом показників;
- проводити розрахунок виходу молочних продуктів і давати оцінку їх якості;
- визначати топографію органів туші худоби;
- оформляти супровідну документацію на худобу та доставляти її на переробку з мінімальними втратами;
- здійснювати здачу-приймання худоби на переробку з максимальним економічним ефектом;
- контролювати всі параметри технологічного процесу первинної переробки худоби з метою недопущення втрат маси туші;
- розраховувати вихід м'яса, субпродуктів, жиру-сирцю і шкури та організовувати їх первинну переробку;
- оцінювати свіжість м'яса органолептичними і лабораторними методами;
- проводити розрахунок виходу основної продукції при переробці м'яса та втрати сировини;
- здійснювати оперативний контроль за виконанням технологічних операцій і процесів виробництва та отримання якісної продукції;
- контролювати виконання планів і графіків робіт і завдань з виробництва молока і яловичини;

- контролювати ефективність використання енергетичних і матеріальних ресурсів;
- контролювати дотримання трудової технологічної дисципліни;
- контролювати використання машин, обладнання та механізмів;
- здійснювати контроль за дотриманням правил охорони праці і пожежної безпеки;
- контролювати дотримання екологічних вимог при виробництві та переробці продукції скотарства.

Інноваційні технології виробництва та переробки продукції свинарства

- оцінювати екстер'єрно-конституційні особливості свиней різних порід і статево-вікових груп;
- оцінювати відтворну здатність та планувати осіменіння о опороси свиноматок;
- визначати структуру стада свиней та складати щомісячний і річний рух поголів'я;
- проводити мічення свиней, облік поголів'я та продуктивності;
- брати основні параметри свиней та вимірювати прижиттєву товщину шпигу;
- проводити бонітування свиней різних виробничих груп;
- оцінювати плідників і свиноматок за якістю нащадків;
- розробляти схеми добору і підбору при чистопородному розведенні і схрещуванбні;
- планувати обсяги виробництва свинини та організовувати відгодівлю свиней;

- розраховувати технологічні показники свинарського комплексу;
- контролювати технологічний процес виробництва свинини;
- розраховувати потребу в кормах, скласти раціони та організувати годівлю тварин;
- оформляти супровідну документацію на худобу та доставляти її на переробку з мінімальними втратами;
- здійснювати здачу-приймання свиней на переробку;
- контролювати всі параметри технологічного процесу первинної переробки свиней;
- розраховувати вихід м'ясної і сальної продукції;
- оцінювати якість м'яса та побічної продукції;
- здійснювати оперативний контроль за виконанням технологічних процесів і операцій виробництва та отримання якісної свинини;
- контролювати виконання планів і графіків робіт і завдань з виробництва свинини;
- контролювати ефективність використання кормів енергетичних та інших матеріальних ресурсів;
- контролювати дотримання трудової дисципліни;
- контролювати дотримання правил охорони праці та пожежної безпеки на виробництві;
- контролювати дотримання екологічних вимог при виробництві продукції свинарства.

Інноваційні технології виробництва та переробки продукції птахівництва

- оцінювати птахів різних видів за показниками екстер'єру;

- визначати індивідуальну і групову яєчну продуктивність та її компоненти;
- оцінювати несучок і самців за відтворними якостями;
- визначати співвідношення самців і самок у стадах птахів різних видів при природному паруванні та штучному осіменінні;
- проводити бонітування птахів та оформляти бонітувальні документи;
- визначати якість інкубаційних яєць птахів різних видів;
- оцінювати якість добового молодняка та проводити сортування його за статтю;
- організовувати вирощування ремонтного молодняка яєчних і м'ясних порід птахів;
- організовувати вирощування на м'ясо молодняка – бройлерів птахів різних видів;
- визначати гатунок і категорію яєць і тушок та вгодованість курчат-бройлерів, індиків, качок, гусей, цесарок, перепелів;
- здійснювати контроль за дотриманням технологічних процесів і операцій виробництва та отримання якісної продукції птахівництва;
- контролювати виконання планів і графіків робіт на птахофермах;
- контролювати ефективність використання кормів, енергетичних та інших матеріальних ресурсів;
- забезпечувати контроль за дотриманням трудової дисципліни на виробництві;
- забезпечувати дотримання правил охорони праці та пожежної безпеки на виробництві;

- контролювати дотримання екологічних вимог на виробництві.

Інноваційні технології виробництва та переробки продукції вівчарства та козівництва

- оцінювати екстер'єрно-конституційні особливості овець різних порід та статеві-вікових груп;
- оцінювати відтворювальну здатність та планувати осіменіння і ягніння маточного поголів'я;
- визначати структуру стада та складати щомісячний і річний рух поголів'я;
- розраховувати потребу в кормах та складати раціони, організувати годівлю і випасання овець;
- класувати і сортувати вовну, визначати вихід чистого волокна та реалізаційну ціну вовни;
- сортувати шкурки каракульських і смушкових овець за типами завитків та їх особливостями;
- сортувати овчини та визначати реалізаційну ціну;
- оцінювати за прижиттєвими і післязайними показниками м'ясну продуктивність овець, визначати реалізаційну ціну баранини;
- розрізняти овець тонкорунного, напівтонкорунного, напівгрубововнового та грубововнового виробничих напрямів, оцінювати їх за будовою руна, особливостями екстер'єру, показниками співвідношення елементарних волокон у вовні, забарвленням покривного волосу руна та іншими ознаками;

- бонітувати овець за якісними і кількісними показниками основних видів продуктивності тварин, визначати клас та виробниче призначення молодняку овець;
- оцінювати і порівнювати продуктивність нащадків від різних баранів-плідників за якісними та кількісними показниками основних видів продуктивності овець;
- здійснювати мічення овець, враховувати індивідуальну продуктивність тварин;
- розраховувати, організовувати та технологічно здійснювати систему утримання і догляд овець різних статевих і вікових груп;
- організовувати та проводити стрижку овець, їх купання, забій ягнят для отримання смушків, консервування і вичинку шкур, забій овець на м'ясо, первинну обробку туш, консервування, збереження і промислове використання овчин;
- розраховувати обсяг та економічну ефективність виробництва вовни, смушків, овчин, молока та баранини і козлятини за різних природних і господарських умов та динаміки світового ринку продукції овець;
- здійснювати контроль за дотриманням технології виробництва та переробки продукції вівчарства та козівництва виконання планів і графіків робіт на вівцефермах, козифермах ефективного використання кормів та інших матеріальних ресурсів, дотриманням трудової дисципліни, охорони праці, пожежної безпеки та екологічних вимог на виробництві.

Інноваційні технології розведення та використання коней

- оцінювати екстер'єрно-конституційні особливості коней різних порід та статеві-вікових груп;
- визначати масті, відмітини, прикмети та інші властиві коням ознаки;
- визначати якість руху коней та вади алюру;
- визначати структуру табуна, організувати пробу та парування кобил, складати щомісячний і річний рух поголів'я;
- контролювати перебіг жеребності, визначати строки вижереблення, надавати допомогу новонародженим, контролювати розвиток молодняку;
- розраховувати потребу в кормах, складати раціони, організувати годівлю, напування та випасання коней;
- визначати розміри упряжі і підків, денне навантаження та норму виробітку, робочі показники коня;
- проводити оцінку і відбір коней за результатами іподромних випробувань;
- оцінювати жеребців і кобил за якістю нащадків;
- проводити бонітування коней;
- складати родоводи коней, вести документацію зоотехнічного та виробничого обліку;
- визначати молочну продуктивність кобил за лактацією;
- виготовляти закваски для кумису та організувати його виготовлення;
- оцінювати вгодованість коней, забійні якості;
- реалізовувати коней згідно з вимогами стандарту;

- визначати племінну цінність і реалізаційну вартість племінного молодняка;
- здійснювати оперативний контроль за виконанням технологічних операцій і процесів розведення та використання коней;
- розраховувати обсяг та економічну ефективність вирощування та використання коней;
- здійснювати контроль за дотриманням технології вирощування та експлуатації коней, ефективного використання кормів, матеріальних ресурсів, дотриманням трудової дисципліни, охорони праці, пожежної безпеки та екологічних вимог на виробництві.

Інноваційні технології вирощування та переробки риби

- визначати основні параметри водного середовища та продуктивність виростних і нагульних ставків;
- розраховувати структуру необхідних ставкових площ під виробництво товарної риби та рибопосадочного матеріалу;
- розраховувати потребу в кормах для вирощування різновікових груп риби;
- визначати потребу в мінеральних і органічних добривах для ставків;
- відбирати племінну продукцію риби;
- проводити меліоративні роботи в ставках різної категорії;
- реалізовувати рибу та здійснювати її в'ялення, коптіння і консервування різними способами;

- здійснювати технологічний контроль за риборозведенням, ефективним використанням кормів, матеріальних ресурсів, дотриманням техніки безпеки та екологічних вимог на виробництві.

Інноваційні технології виробництва продуктів бджільництва

- оцінювати стан бджолиних сімей в різні періоди пасічницького сезону;
- розробляти план підгодівлі сімей та підготовки їх до зимівлі;
- ставити діагноз та розробляти заходи щодо оздоровлення хворих бджолиних сімей;
- визначати медоносні ресурси місцевості;
- розробляти заходи щодо поліпшення медоносних ресурсів;
- організовувати відкачування меду, вигонити віск, збирати пилкове обніжжя;
- реалізовувати продукцію бджільництва, забезпечувати зберігання та консервування продуктів бджільництва;
- оцінювати якість меду та його придатність до тривалого зберігання;
- здійснювати технологічний контроль за виробництвом продукції бджільництва та ефективним використанням медоносів;
- дотримуватися вимог техніки безпеки, пожежної безпеки, екологічних вимог отримання продукції бджільництва.

Інноваційні технології виробництва та переробки продукції кролівництва та звірівництва

- оцінювати за екстер'єрно-конституційними ознаками тварин різних видів, порід, статево-вікових груп;
- сортувати шкурки кролів, нутрій та інших звірів за повноволосістю, довжиною і густотою волосу, забарвленням, розміром і категоріями дефектності шкурок;
- оцінювати за прижиттєвими і післязабійними показниками м'ясну продуктивність тварин при реалізації їх на м'ясо та подальшої переробки продукції і визначати реалізаційну ціну цієї продукції;
- розрізняти породи тварин різних виробничих напрямків, бонітувати за ознаками продуктивності, живою масою, особливостями будови тіла, якістю хутра та визначати клас тварин;
- обґрунтовувати всі розрахунки, організовувати і технологічно здійснювати систему відтворення, годівлі та утримання тварин протягом року;
- складати виробничий календар і оборот стада;
- здійснювати технологічний контроль за виконанням технологічних операцій і процесів якості продукції звірівництва;
- забезпечувати систематичний контроль ефективного використання кормів, інших матеріальних ресурсів;
- контролювати дотримання трудової дисципліни, правил охорони праці, пожежної безпеки та екологічних вимог на виробництві.
- аналізувати та контролювати безпечність та якість кормів і кормових засобів та живлення тварин.

- організувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-плеємної роботи у тваринництві. ФК
- моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.
- вміти організувати підприємницьку і фінансову діяльність та оцінювати економічну ефективність виробництва і переробки продукції тваринного походження.
- впроваджувати практичне управління робочими або навчальними процесами у сфері виробництва і переробки продукції тваринного походження, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- Впроваджувати і розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.
- розробляти та впроваджувати заходи селекційно-плеємної роботи у кінологічних організаціях, проводити експертизу собак за екстер'єром та робочими якостями; розробляти моделі відтворення нових генерацій собак, використовуючи їх генетичні параметри.
- проектувати, організувати та контролювати технологічні процеси вирощування, утримання та відтворення собак у державних та приватних організаціях.
- організувати та координувати заходи з підготовки собак до службового використання.

- вміти практично застосувати базові знання з управління та організації діяльності кінологічних підрозділів державних та приватних структур з урахуванням особливостей використання робочих якостей собак .

3. Діяльність керівників практики

Керівники практики: - проводять необхідні організаційні інструктажі про порядок проходження практики, дотримання техніки безпеки тощо (інструкції представлені на сайті СНАУ: <https://snau.edu.ua/praktichna-pidgotovka-studentiv/>).

https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/Положення-Про-проведення-практики-здобувачів-ВО_01.03.2023.pdf ;

https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/Договір-про-проведення-практики-здобувачів-вищої-освіти-Сумського-НАУ_04.09.2024.pdf

<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/Договір-про-співпрацю-1.pdf>

https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Програма_магістри.doc.pdf

<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/5.ЗАВДАННЯ-для-Дип.-роботи-.doc-1.pdf>

<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/направлення.doc-1.pdf>

<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Щоденник-практики.doc-1.pdf>.

- забезпечують умови якісного проходження практики у відповідності з навчальним планом і програмою;

- здійснюють контроль за дотриманням господарством (установою) належних умов праці і побуту студентів;

- контролюють виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку господарства (установи);
- перевіряють щоденник і звіт студентів за практику, дають відзив про їхню роботу, де вказують на недоліки і вносять пропозиції щодо удосконалення практичної підготовки здобувачів освіти.

Загальне керівництво практикою покладається на керівника чи заступника підприємства (установи), а безпосереднє – на керівника підрозділу, в якому студент проходить практику.

У відповідності з угодою між університетом і господарством (установою) останнє надає студенту місце практики і створює необхідні умови для її успішного проходження. При цьому студент може проходити практику як стажист або бути призначеним на штатну посаду керівника середньої ланки.

На господарство (установу) покладаються:

- проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці і оформлення при цьому відповідної документації;
- контроль за виконанням студентами умов договору і правил внутрішнього трудового розпорядку господарства;
- при потребі забезпечення студентів гуртожитком або орендованим житлом.

При проходженні практики здобувач освіти зобов'язаний:

- виконати завдання, передбачені програмою практики;
- неухильно виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку господарства;
- суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;

- ініціювати впровадження у виробництво досягнень науки і передової практики;
- вести щоденник проходження практики;
- у встановлені строки подати на кафедрі письмовий звіт про проходження практики.

Після перевірки керівником практики звіту студент захищає його перед комісією, призначеною деканатом факультету. При оцінці роботи студента на практиці приймаються до уваги його характеристика від господарства (установи), якість написання звіту і щоденника та знання і уміння, виявлені комісією.

Прибувши на навчання до вузу після практики і канікул, студент зобов'язаний у 10-денний термін здати на перевірку і рецензування керівнику практики звіт, до якого додається щоденник, відгук-характеристика і лист направлення .

Студент звітує керівникові практики про виконання програми і здає на кафедру в установлені терміни відповідні звітні матеріали /план добору для групи тварин, пакет раціонів для тварин різних видів та акти обстеження санітарно-гігієнічного стану приміщення/ та загальний звіт в деканат. Всі звітні матеріали здаються не пізніше одного тижня по завершенню практики.

Керівники практики оцінюють звітні матеріали і з урахуванням виконавчої та трудової дисципліни під час проходження студентами практики, виставляють у відомість оцінки з дисципліни за чотирьохбальною системою.

Для підсумкової атестації практиканта призначається атестаційна комісія, яка заслуховує звіт студента і з урахуванням оцінок з окремих

дисциплін, визначає загальну оцінку за практику і оформляє протокол та відомість. Оцінку у залікову книжку виставляє голова атестаційної комісії.

Отримана за результатами захисту оцінка заноситься до залікової книжки і враховується при призначенні студентам стипендії.

4. Загальні методичні рекомендації до написання звіту про дослідницьку практику

Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми виробничої практики, а також науково-обґрунтований критичний аналіз виробничої діяльності господарства (установи). Обов'язковим є висвітлення особистої участі студента у виробничій діяльності. Звіт про виробничу практику повинен бути написаний за нижче наведеним планом:

ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ

стор.

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСТВА (УСТАНОВИ), ДЕ ПРОХОДИЛА ПРАКТИКА

1.1. Місцезнаходження господарства (установи)

1.2. Коротка історична довідка про господарство (установу)

1.3. Напрямок діяльності господарства (установи)

1.4. Трудові та матеріальні ресурси, їх динаміка і структура

2. Перелік питань і завдань, методика проведення досліджень, що були винесені для дослідження в господарстві.

3. Наукова робота студента, що проводилася в господарстві

3.1.

3.2.

3.3.

Висновки

Пропозиції

Літературні джерела

Додатки (в додатки виносяться фотографії, раціони, рецептура комбікормів)

Увага!!!! У розділі №3 звіту можуть бути представлені не всі запропоновані підрозділи. Їх набір і ступінь деталізації викладення матеріалу визначається специфікою діяльності підприємства-бази практики та попередньо узгоджується із викладачем-керівником практики.

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

Обсяг звіту не повинен перевищувати 25-30 сторінок. Текст звіту має бути написаний чітко і грамотно на папері розміром 210x297 мм. При написанні потрібно залишити поля: ліворуч від тексту 25-30 мм, праворуч – 10 мм, зверху і знизу - 25 мм. Відступ для початку абзацу – 10 мм, сторінки нумеруються вгорі, в правому куті листка. Всі таблиці та ілюстрації (малюнки, рисунки, фотографії) повинні мати загальну порядкову нумерацію ліворуч перед заголовком з визначенням одиниць виміру і років спостережень. В тексті звіту таблиці та ілюстрації краще розміщувати безпосередньо після посилання на них і супроводжуватися коротким і вичерпним їх аналізом в тексті. Титульний лист звіту повинен мати такий вигляд:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Біолого-технологічний Факультет
спеціальність 204 - «Технологія виробництва
і переробки продукції тваринництва»
ОП «Кінологія»
«Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва»
«Розведення вольєрних тварин»

(Освітня програма вказується та, за якою навчається студент)

БІЛОЗІР ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ

студент групи Кінол 2302-1 ЗВІТ

про виробничу практику в

(назва бази практики)

_____ району _____ області

з " " _____ 20__ р. по " " _____ 20__ р.

СУМИ – 20__

Після титульного листа розміщується "Зміст" з позначенням початкових сторінок всіх розділів і підрозділів. Короткий зміст окремих розділів має відповідати таким вимогам.

Вступ (1 – 2 стор.)

Вступ – початковий елемент звіту. Він повинен являти собою чітке введення до основних розділів. Тут відмічаються найважливіші особливості діяльності підприємства (установи), що було обране як база практики, а також пріоритетні завдання, які вирішувались студентом під час практики.

1. Загальна характеристика господарства (установи), де проходила практика (до 3 стор.)

При написанні розділу використовується довідкова література, матеріали статистичної звітності, матеріали по землевпорядкуванню, результати господарської діяльності окремих галузей і підрозділів. На їх основі висвітлюється інформація, передбачена пунктами плану цього розділу.

2. Перелік питань і завдань, методика проведення досліджень, що були винесені для дослідження в господарстві.(до 5 стор)

В 2 розділі вказуються питання і завдання, а також наводяться методики їх дослідження, що вказані були керівником для дослідження в господарстві.

3. Наукова робота студента, що проводилася в господарстві

3.1.

3.2.

3.3.

Написання цього розділу базується на виконанні завдання до дипломної 33 роботи, обраної студентом і узгодженої з науковим керівником. Цей розділ повинен включати:

- а) тему дипломної роботи;
- б) мету та завдання дослідження;
- в) об'єкт та предмет дослідження;
- г) огляд літератури за темою дослідження;

В 3 розділі студент характеризує та аналізує результати своїх досліджень в стислій формі, що стосується практичних їх виконань. (10-15)

Висновки студент робить після виконання всіх поставлених керівником завдань (до 2 сторінок).

Висновки повинні впливати із основних положень, викладених у звіті. Вони дозволяють зробити чітку уяву про проходження студентом дослідницької практики та в подальшому уміле використання як фахові здобутки. Тому їх слід подати у вигляді окремих і пунктів з послідовною нумерацією, що стосується кожного розділу і деяких найголовніших підрозділів звіту.

Пропозиції студент робить на основі своїх позитивних результатів в процесі дослідження (окрема сторінка)

Літературні джерела :До списку включаються лише ті джерела, якими студент користувався при написанні звіту.

Додатки до звіту включають перелік наступних документів:

- щоденник (додаток А);
- характеристика з місця проходження практики, завірена підписом керівника господарства і печаткою;

- акт впровадження результатів своїх досліджень або інших новинок у виробництво, завірений підписом і печаткою (якщо впровадження було);

- інші матеріали, що характеризують роботу студента в господарстві (установі); - допоміжні таблиці до окремих розділів.

Додатки (в додатки виносяться фотографії, раціони, рецептура комбікормів, система стандартів, Закони України).

Правила ведення щоденника виробничої практики

Щоденник виробничої практики є звітним документом про виконання студентом програми практики. Щоденник друкується у форматі А5. Записи в щоденнику практикант веде щоденно (додаток А), в яких вказується дата, назва технологічного (виробничого) процесу (роботи), у якому він приймав безпосередньо участь, описуються головні складові елементи процесу (роботи). Обов'язково вказати, що саме зробив практикант в організації вказаного технологічного (виробничого) процесу (роботи). Щоденник обов'язково регулярно підписується керівником практики, викладачем (з загальною оцінкою і зауваженнями), завіряється в кінці проходження практики керівником підприємства. Без щоденника, заповненого згідно з вимогами, звіт не приймається до захисту, тому що щоденник є основою написання всіх розділів звіту <https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Щоденник-практики.doc-1.pdf>

Форма та методи контролю результатів практики

Після закінчення терміну дослідницької виробничої практики повністю оформлений письмовий звіт та щоденник практики, що підписані безпосередньо керівником від бази практики, здобувач освіти подає на рецензування керівнику практики від кафедри. Після перевірки письмового звіту і щоденника керівником практики від кафедри проводиться його захист

у вигляді заліку перед комісією, яка призначається розпорядженням по деканату.

Доповідь студента за результатами практики повинна обов'язково супроводжуватися мультимедійною презентацією та підтверджуватись фото (відео) матеріалами. Результати виробничої практики, враховуючи якість знань, повноту і обсяги зібраного матеріалу згідно з письмовим звітом, щоденником практики і відповіддю студента на захисті, є підставою щодо отримання підсумкової оцінки. Отримання незадовільної оцінки має за собою повторне проходження студентом виробничої практики.

Підготовка презентації до захисту звіту дослідницької практики

Основна мета презентації – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів проходження практики. При створенні презентації студенти повинні вирішити два важливих завдання:

1. Створити короткий анотований конспект свого виступу.
2. Викласти результати досліджень та їх основні положення.

Презентацію до практики рекомендується виконувати за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT.

Структура презентації:

1-й слайд – назва господарства (установи), де відбувалося проходження практики, прізвище доповідача, рік захисту;

2-й слайд – адміністративне розміщення бази практики, короткі відомості про керівний апарат, структурні підрозділи;

3-й слайд – головна мета та завдання практики;

На наступних слайдах – відображається опис дій та заходів, в яких здобувач освіти приймав участь в результаті проходження практики. Проводиться оцінка екологічного стану навколишнього середовища на

виробництві, можливі порушення, рекомендації щодо покращення ситуації. На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки та рекомендації.

Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді студента. При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді – 7–10 хв.;

- використовуються ключові слова і фрази, а не речення;

- на одному слайді – одне ключове поняття;

- текстовий матеріал подається у схемах та організаційних діаграмах, числовий – у таблицях або діаграмах (графік – демонстрація змін у часі, секторна діаграма – демонстрація відношення частини до цілого, гістограма – демонстрація порівнянь);

- матеріал ілюструється графічними зображеннями;

- дотримана логіка викладу та грамотність;

- доповідь студента доповнює інформацію на слайді, а не дублює її; ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу на потрібних моментах доповіді;

- текст легко читається (мінімальний розмір шрифту – 20, напівжирний); фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу основних кольорів та їх відтінків;

- шаблон оформлення – однаковий для всіх слайдів презентації; дотримується контраст між текстом, фоном і графікою.

Загальні критерії оцінювання дослідницької практики здобувача

другого рівня вищої освіти

Основні показники діяльності студентів, що враховуються при оцінці результатів практики:

- повнота та якість виконання індивідуального плану практики;
- ставлення до професійної діяльності;
- повнота та правильність оформлення звітної документації;
- характеристика та оцінка діяльності керівниками практики, призначеними університетом та фахівцями бази практики;
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих здобувачем у результаті практики та відображених у звітній документації;
- своєчасність подання звітної документації.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	90 - 100	відмінно
82 - 89	B	Добре
75 - 81	C	добре
69 - 74	D	Задовільно
60 - 68	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно 3 можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно 3

		обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	---

Система та критерії оцінювання результатів проходження практики деталізовані у таблицях 2.

Таблиця 2

Рекомендована форма оцінювання керівником практики рівня soft skills, які може продемонструвати здобувач на робочому місці

Соціальні / м'які навички (soft skills)	Рівень володіння, який демонструє здобувач			
	низький	задовільний	достатній	високий
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації				
Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій				
Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня				
Здатність діяти соціально				

відповідально та свідомо				
Здатність працювати в команді				
Здатність формувати міжособистісні взаємодії				
Здатність критично оцінювати та забезпечувати якість робіт, усвідомлення власних сильних і слабких сторін, цілей та цінностей				
Навички письмового спілкування (уміння формувати звіти, готувати листи тощо)				
Ініціативність				
Здатність презентувати результати робіт, пропозиції щодо вирішення робочих				

питань тощо				
Планування: постановка досяжних цілей та структурування дій для їх досягнення				
Здатність підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти				

Таблиця 3

***Підсумкові критерії оцінювання результатів навчання керівниками
практики***

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача
A	Здобувач сумлінно виконував програму практики, на високому рівні досягнув програмних результатів навчання, визначених нею, відмінно оволодів компетентностями. Мета і завдання практики досягнуті. Не мав порушень щодо графіку проходження практики (пропусків днів проходження практики). Звіт і щоденник практики оформлені вчасно та у відповідності до вимог.

В	Здобувач сумлінно виконав програму практики, на високому рівні досягнув програмних результатів навчання, та набув відповідних компетентностей. Не мав порушень щодо графіку проходження практики (пропусків днів проходження практики). Мета і завдання практики досягнуті, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру.
С	Звіт і щоденник практики оформлені вчасно та у відповідності до вимог. Здобувач виконав програму практики. На достатньому рівні досягнув програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей. Не мав порушень щодо графіку проходження практики (пропусків днів проходження практики). Загалом мета та завдання практики досягнуті, але мають місце недоліки (здебільшого не принципового характеру)
D	Здобувач виконав програму практики. На задовільному рівні досягнув програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей. Не мав порушень щодо графіку проходження практики (пропусків днів проходження практики). Загалом мета та завдання практики досягнуті, але мають місце недоліки, у тому числі суттєві. Звіт і щоденник практики оформлені вчасно, однак при наявності окремих зауважень і недоліків

E	Здобувач виконав програму практики. На задовільному рівні досягнув програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей. Мав окремі порушення щодо графіку проходження практики (пропуски днів проходження практики). Загалом мета та завдання практики досягнуті, але із низкою суттєвих недоліків (неточностей), у тому числі стосовно оформлення звіту і щоденнику практики
F X	Здобувач не виконав програму практики у повному обсязі. Досягнення програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей відповідає низькому рівню. Мав системні порушення щодо графіку проходження практики (пропуски днів проходження практики). Оформлення звіту та щоденника не відповідає вимогам.
F	Здобувач не з'явився для проходження практики

Таблиця 4

Критерії оцінювання результатів навчання (за результатами комісійного захисту звіту)

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача
A	Здобувач виконав програму практики, на високому рівні

	<p>досягнув програмних результатів навчання, визначених нею, відмінно оволодів компетентностями. Звіт про проходження практики і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення. Здобувач оволодів навиками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь здобувача на питання членів комісії вичерпна та аргументована.</p>
В	<p>Здобувач виконав програму практики, на досить високому рівні досягнув програмних результатів навчання, та набув відповідних компетентностей. Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру; недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника; здобувач на захисті продемонстрував добрі знання, відповів маже на усі запитання членів комісії.</p>
С	<p>Здобувач виконав програму практики. На достатньому рівні досягнув програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей. Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; опущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності при проведенні аналізу; на захисті здобувач</p>

	<p>продемонстрував достатні знання, повно та аргументовано відповів на більшість питань</p>
D	<p>Здобувач виконав програму практики. На задовільному рівні досягнув програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей. Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач продемонстрував задовільні знання при недостатньо повних і аргументованих відповідях на питання.</p>
E	<p>Здобувач виконав програму практики. На задовільному рівні досягнув програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей. Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач продемонстрував задовільні знання, однак при не повних і аргументованих відповідях на питання</p>
F X	<p>Здобувач не виконав програму практики у повному обсязі. Досягнення програмних результатів навчання та визначених нею компетентностей відповідає низькому рівню. Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.</p>

F	Відсутні звітні характеристика. документи: звіт, щоденник з практики та характеристики
---	--

Кількість балів знімається за порушення вимог (на етапі захисту звіту):

1. Невідповідне оформлення звіту, щоденнику (вони повинні мати затверджену форму у вигляді робочого щоденника, який заповнюється студентом вручну або за допомогою комп'ютерного набору, усі визначені пункти мають бути розкриті у повному обсязі), презентації – 5-15 балів.
2. Несвоєчасне затвердження плану, несвоєчасна реєстрація звіту з виробничої практики, несвоєчасне подання до захисту – 5 балів.

За результатами захисту виставляють диференційовану оцінку, яку заносять до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки студента за підписом керівника практики або завідувача кафедри .

Студента, який не здав звіт про виробничу практику або отримав на захисті незадовільну оцінку, направляють на практику повторно. Підсумки проведення практики обговорюються на засіданні кафедри .

Літературні джерела:

ОП «Технологія виробництва продукції тваринництва»

1. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини / В.І. Костенко, Й.З. Сірацький, М.І. Шевченко та ін. – К.: Урожай, 2005. – 472 с.
2. Генетика, селекція и біотехнологія в скотоводстві/М.В. Зубец, В.П. Буркат, Ю.Ф. Мельник и др. – К.: «БМП», 2007. – 722 с.
3. Рубан Ю.Д. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини. 2003. – 386 с.
4. Рубан Ю.Д. Породы, породообразовательный процесс и селекція животных. – К.: Аграрна наука, 2006. – 380 с.

5. Інтер'єр сільськогосподарських тварин / Сірацький Й. З., Федорович Є. І., Гопка Б. М., Федорович В. С. та ін. / за ред. Й. З. Сірацького. – К. : Вища освіта, 2009. – 280 с.

6. Костенко О.І. Практикум із скотарства і технології виробництва молока та яловичини. – К.: Урожай, 2006. – 256 с.

Методичне забезпечення

7. Методичні вказівки «Бонітування великої рогатої худоби» для самостійної роботи студентів 4 курсу денної і заочної форми навчання напряму підготовки 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеню бакалавр / Ю.М. Павленко – Суми, 2018. – 22 с.

8. Методичні вказівки та робочий зошит щодо проведення практичних занять для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеню бакалавр / В.І. Ладика, Ю.М. Павленко, Л.М. Ладика – Суми, 2020. – 130 с.

9. Методичне видання. Курс лекцій «Біологія та відтворення великої рогатої худоби» частина 1 для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеню бакалавр / В.І. Ладика, Ю.М. Павленко – Суми, 2021. – 83 с.

Електронні ресурси

1. <http://minagro.gov.ua/>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
3. <http://agroua.net/>
4. <http://agrobiz.net/>
5. <http://www.af.gov.ua/>
6. <http://agrotender.com.ua/>
7. <http://books.br.com.ua/>
8. http://uk.wikipedia.org/wiki/Головна_сторінка
9. <http://www.twirpx.com/>

ОП «Кінологія»

1. Братюха С.И. и др. Болезни собак и кошек // Справочное пособие. К.: Вища школа, 2009. – 255 с.

2. Дьюстерн Д. Поведінка тварин: порівняльні аспекти. - К.: 2001. - 480 с.

3. Кінологія. Навчальний посібник / [Г.И.Блохин, М.Ю.Гладких, А.А.Иванов и др.] – М.: ООО «Изд-во Скрипторий 2000», 2001. – 432с.

4. Мычко Е.Н. Устройство племенного питомника и домашнее содержание собак. Организация. Строительство. Обустройство. Оборудование. Гигиена. – М.: «Аквариум-Принт», 2008. – 256 с.

5. Поведение собаки: Пособие для собаководов / Мычко Ю.В., Сотская М.Н., Беленький В.А., Журавлев Ю.В. – М.: ООО «Аквариум-Принт», 2007. – 400 с.

6. Полищук Ф.И. Кинология: Учебник для высших учебных заведений / Ф.И. Полищук, О.Л. Трофименко. – К.: Ирпень: ВТФ «Перун», 2007. – 1000 с.

7. Трофименко О.Л. Біотехнія собаки: посіб. Для вищ.навч.закл. / О.Л.Трофименко, Ф.Й. Поліщук, П.П.Лещинський. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2010. – 244 с.

8. Хохрин С.Н. Кормление собак. Справочник. - М.: ВСВ "Серинск", 2007.

Електронні ресурси

9. <http://uku.com.ua/>

10. <http://www.fci.be/en/>

11. <http://zakon.rada.gov.ua/>

12. <http://www.real3danatomy.com/>

13. <https://www.imaios.com/ru/vet-Anatomy/Sobaka/Sobaka-obschaya-anatomiya-illyustracii>

14. <http://www.zooproblem.net/povedenie/>

15. <https://ukrgroom.com.ua/>

Додаткові джерела

16. Белов А.Д., Данилов Е.П., Дукур И.И. и др. Болезни собак. М.: Агропромиздат, 2000. – 368 с.

17. Болезни собак и кошек // Под ред. А.И. Мазуркевича. – Киев. Урожай, 2006. – 432 с.

18. Карпов В.А. Акушерство мелких животных. М.: Россельхозиздат, 2004. – 240 с.

19. Лиз Памела. Питание и здоровье собак - М.: ЗАО издательство Центрполиграф, 2009-234 с.

20. Льюис Л., Моррис М (мл.), Хэнд М. Кормление собак и кошек. М.: 2007, - 136 с.

21. Лысенко Ю. Шалабет Н. Служебные собаки на пограничной заставе. Учебное пособие. 4.1.2. - М.: "Граница", 2003.

22. Мак-Фарленд Д. Поведение животных: Психобиология, этология и эволюция: [пер. с англ.] / Мак-Фарленд Д. – М.: Мир, 1988. – 520 с.

23. Прайор К. Не рычите на собаку. - М.: 1997. -380 с.

24. Служебное собаководство: Сб/Сост. Н.В. Зубко. - М.: ДОСААФ, 2007. - 382 с.

25. Практическое руководство. Разведение собак. – Royal Canin
26. Наукові та науково-виробничі журнали: - Club Dogs. Клубні собаки: ВГО «Кінологічна Спілка України». - Мисливські собаки. - Ветеринарна практика
- Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО – ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра _____

ЩОДЕННИК ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Студента _____ курсу _____ групи _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

місце проходження практики _____

Науковий керівник _____
(посада, прізвище, ім'я по батькові,)

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ СТУДЕНТОВІ

Орієнтовна (фактична) назва випускної роботи магістра

Перелік питань, які потребують розробки

Вихідні дані _____

Студент _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис) (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

“ ____ ” _____ 20__ р.

I. Загальні відомості про господарство

Назва господарства _____

Область _____ район _____

Форма власності _____

Галузі тваринництва: основна _____
допоміжні _____

Центральна садиба _____

Відстань, км до обласного центру _____ районного центру _____ до
молокозаводу _____ до м'ясокомбінату _____

1. Розмір та структура земельних угідь (станом на 1.01. 20 року)

Показники	Розмір, га	Структура %
Загальна земельна площа Сільськогосподарські угіддя у т.ч. рілля сінокоси пасовища інші		

2. Розмір та структура товарної продукції

Галузі та	Роки
-----------	------

у							
---	--	--	--	--	--	--	--

3. Динаміка поголів'я та продуктивності птиці

Показники	Роки			20_у до % 20_р.
	20_	20_	20_	
<p>Велика рогата худоба, всього у т.ч. корови Свині, всього у т.ч. свиноматки Вівці, всього у т.ч. вівцематки Птиця, всього у т.ч. кури-несучки Коні Загальне поголів'я, умовних голів Середньорічний надій на корову, кг Середньодобовий приріст, г: великої рогатої худоби свиней овець Настриг вовни, кг Яйценоскість курей, шт.. Отримано приплоду на 100 маток, голів: телят поросят ягнят Вироблено на 100 га с.-г. угідь, ц молока м'яса</p>				

4. Динаміка витрат кормів, собівартості продукції та рентабельності виробництва

Показники	Роки			20_ у до % 20_ р.
	20_	20_	20_	
Витрати кормів на 1ц продукції, корм. од.: молока приросту великої рогатої худоби приросту свиней вовни яєць Вартість 1ц корм. од., грн. Собівартість 1ц продукції, грн. молока приросту великої рогатої худоби приросту свиней іншої продукції Рентабельність виробництва, % молока приросту великої рогатої худоби приросту свиней іншої продукції				

5. Фактичні реалізаційні ціни на тваринницьку продукцію за останні два роки, грн. /ц

Види продукції	Роки	
	20_	20_
Молоко Яловичина Племінний молодняк великої рогатої худоби Поросята гр. 2-4 міс. Свині I категорії Свині III категорії Свині IV категорії В середньому по свинині Племінний молодняк свиней Яйця, тис. шт. Гній Інша продукція		

6. Собівартість та її структура тваринницької продукції (в залежності від напрямку випускної роботи)

	Роки			
	20_		20_	
	грн	%	грн	%
Оплата праці з нарахуваннями Вартість кормів Засоби захисту тварин Роботи і послуги, всього з них: автотранспорт тракторні роботи гужевий транспорт електрична енергія водопостачання Пальне і мастильні матеріали Амортизація основних засобів Ремонт основних засобів Інші витрати Загально-				

виробничі витрати Витрати на побічну та супутню продукцію				
Всього витрат (без вартості побічної та супутньої продукції)		100		100

7. Урожайність та собівартість (вартість) основних кормів

Назва кормів	роки			
	20_		20_	
	ц/га	грн	ц/га	грн
Комбікорм				
Пшениця яра				
Пшениця озима				
Ячмінь ярий				
Ячмінь озимий				
Кукурудза на зерно				
Жито				
Горох				
Інші корми				
Цукровий буряк				
Кормовий буряк				
Картопля				
Зелена маса				
однорічних трав				
Зелена маса				

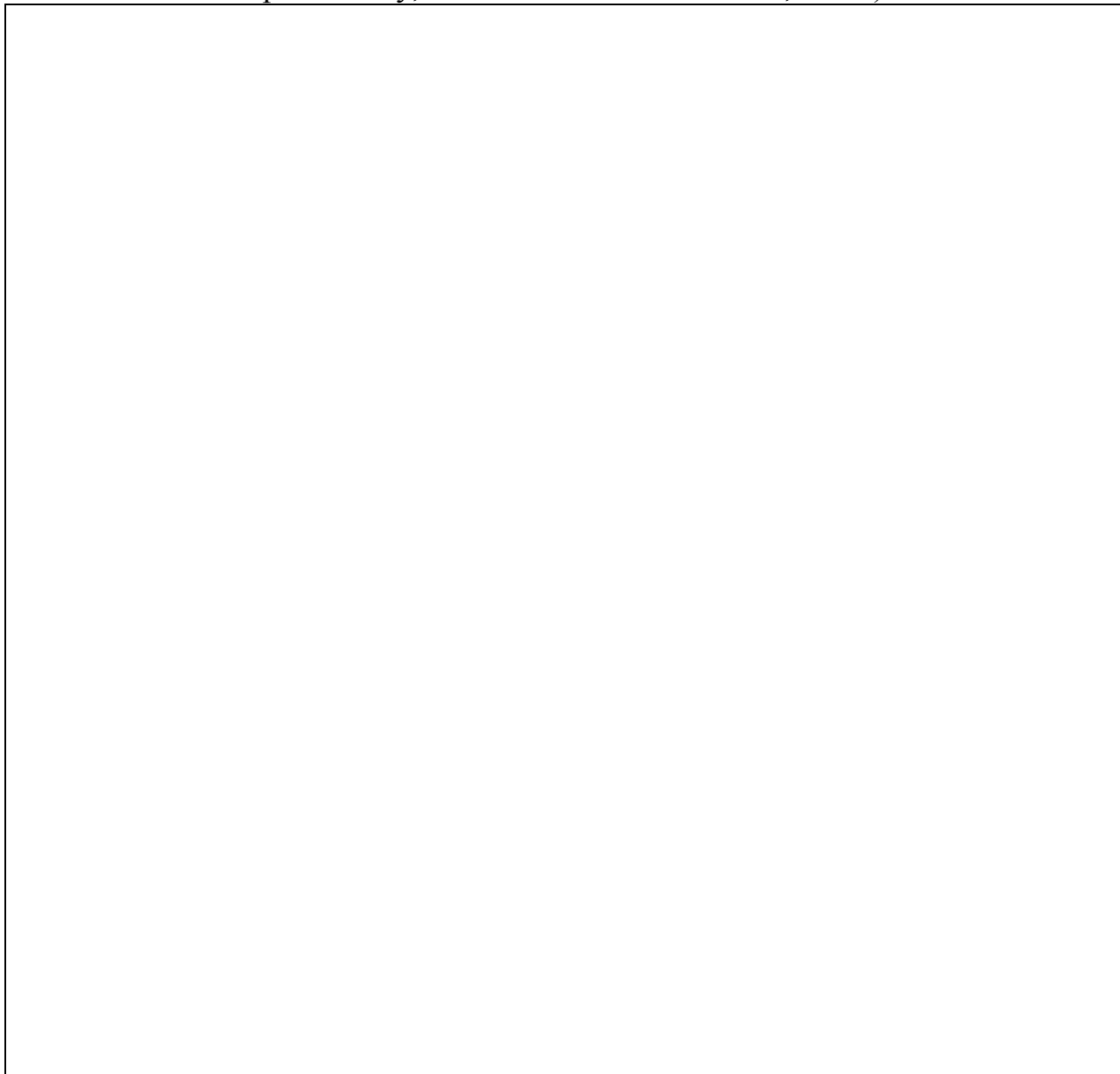
багаторічних трав				
Зелена маса				
кукурудзи				
Інші корми				
Сіно однорічних трав				
Сіно багаторічних				
трав				
Сінаж				
Силос				
Жом				
БМД				
Інші мінеральні				
корми				

Печатка господарства Керівник підприємства _____

Головний бухгалтер _____

Головний зоотехнік _____

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА керівника практики від підприємства (набуття зоотехнічного досвіду та навичок, обсяг самостійної роботи, допомога виробництву, активність та дисципліна, тощо)

Печатка

_____ Підпис керівника підприємства

_____ Підпис керівника практики

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА

керівника практики від підприємства (набуття зоотехнічного досвіду та навичок, обсяг самостійної роботи, допомога виробництву, активність та дисципліна, тощо)

Печатка

_____ Підпис керівника підприємства

_____ Підпис керівника практики

Місяць, число	Робоче місце	Короткий зміст роботи	Підпис керівника практики від господарства

Місяць, число	Робоче місце	Короткий зміст роботи	Підпис керівника практики від
---------------	--------------	-----------------------	-------------------------------

			господарства

Місяць, число	Робоче місце	Короткий зміст роботи	Підпис керівника практики від господарства
---------------	--------------	-----------------------	--

